

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 232 (5903)
НОВАБРИИ
23
СРЕДА
1949 он
Сая 20 мүнган

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ВКП(б)-тэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй
Верховно Советэй ба ВКП(б)-тэй Улан-Удын Горкомой орган

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:

Советскэ Союз дотор.
К. Марксын «Капиталай» нэгэдэхи том шэнээр хэблэгдэбэ.
К. Скворцов. — Сезоннигуудай хүдэлмэринэ зүбөөр эмхидхэхэ.

ХОЕРДОХИ НЮУРТА:

Советүүдэй саг үргэлжин комиссинуудай үүргые дэшлүүлхэ. К. Бедлинский. — Арадай бэлгүүдые харалга.

Агитатор — социалистическэ мүрысөөе эмхидхэгшэ.

ГУРБАДАХИ НЮУРТА:

К. Абрамов. — Тракторнуудаа түргэнөөр зайбарилха.

Уншагшалай бэшгүүднээ.

В. Бальмонт. — Малай шэнэ үүлтэрнүүд

ДҮРБЭДЭХИ НЮУРТА:

П. Рождественский. — Болгарска шэнэ деревни.

Лекцинуудые олон ба улам ойлгосотой болгохо

Лекционно пропаганда хадаа ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ — шухала үүргэ эзэлдэг.

Идеологическа асуудалнууд тухша ВКП(б)-гэй ЦК-гэй түүхэтэ шийдхэбэрнүүдые хүтэлбэри болгон, республикан партийна организацинууд, культурно-тэгээрэлэй эмхи зургаанууд ажалшадые политическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэринэ нилээд найжаруулан байна.

Энэнь арадай ажахын шухала зорилгонуудые шийдхэхэдэ тортой туша боложо үгээ.

Байгша он соо республика дотор хүдөөгэй 75 лекторинууд эмхидхэгдэ. Тэрэнэй хүдэлмэридэ түрүү багшанар, врачууд, зоотехникүүд эдэбхитэйгээр хабаадана.

Гэбшье, манай эндэ абуулагдадаг лекционно хүдэлмэри тоогонгоошье, шанарайнгааше талаар партиин табиган эрцлэнүүдтэ, арад зоний культурина эрилтэнүүдтэ хүрэнгүй. Лекцинууд ба элдхэлүүд, илангаа бурят-монгол хэлэн дээр, үсөөн уншагдана.

Иволгин, Хорин, Эдын аймагуудта лекционно пропагандын хойно хаягдан дээрэнэ ажалшадые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ эхлэн дутуу дунданууд гарадаг байха юм. Научно-атенистическэ ба медико-санитарна пропаганда тулаар абуулагдана. Большевгүүдэй парти шажанда ямарар хандадаг тухай, мүн дэлхийн юртэмсын байдал тухай мүнөө нилээд олон хүнүүд мэдэнгүй.

Тийхэдэ политическэ болон яаучна эрдэмүүдые дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой отделени, культурно-тэгээрэлэй эмхи зургаануудай Управлениин лекционно бюро, мүн санитарна тэгээрэлэй Республиканскэ байшан ханаа амар нуужа байдаг, ажалшад ба партийна ахин организацинуудай Юнирхожо байшан тэмүүдээр лекцинуудые тон үсөөн уншадаг, хүдөө ногагуудта тон бага тушааламжа үзүүлдэг байна.

Эдэнэй хүдэлмэрин бага бэшэ алдуунь юуб гэхэдэ, тэдэнэр бурят-монгол хэлэн дээрэ бурят зоний дунда лекци ба элдхэлүүдые уншаха ябадалые тоодоггүй гэхэ гү, али тон муугаар амхидхэдэг байна. Тэрэнэй эсэстэ бурят-монгол хэлэн дээрэхэ лекционно пропаганда эсхэн гээгдэжэ ябана.

Манай эндэ уншагдадаг зарим лекцинуудэй идеянь хэмжээн бага байдаг. Тийхэдэ партиин айкомууд лекцинуудэй шанарые найса шалгадаггүй, «эгээл шухала» лекцинуудэй идеяно-политическэ шэглэл мүн» гэлэн В. И. Лениний заабарине мартадаг байна.

Лекционно хүдэлмэридэ материалистическэ үзэл хургаалай пропаганда тон ехэ нуури эзэлхэ ёһотой. Юуб гэхэдэ, энэ хадаа хүнүүдэй ухаан бодолоо байгаа капитализмын үлэгдэлүүдтэ, тусхайлбал шажан мүргэлэй мунхаг үзэгдэлүүдтэ эсэргүүсэн тэмсахэ шухала ээбсэг мүн. Тэрэнтэй хамта хүдөө ажахые научна ёһоор эрхилхэ аргуудые, стахановецууд болон түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, искусство ба литературын шэнэ шэнэ туйлалтануудые нинтэ зоний дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй.

Лекцинуудые уншаха ябадалда партинай, советскэ ба комсомольскэ эдэбхитэдые, хүдөөгэй интеллигенцие — багшанар, врачууд, агрономуудые ба зооветхүдэлмэрилэгшэдые үргэнөөр хабаадуулаха, тэдэндэ ходоодоо туналжа байха ёһотойби. Идейнэ талаараа гүн гүнзэгэ удхатай лекцинуудые арад зондо ойлгосотой хэлэн дээрэнэ олоор, саг үргэлжэ уршаже, улад зоний духовно өршэлые гүйсэд хангаха, лекционно пропагандын үүргые улам дэвшэн үргэхэ гээшэ — партийна организацинуудай болон культурно-тэгээрэлэй эмхи зургаануудай шухалын шухала зорилгонуудай нэганиинь мүн.

8-9 жэлэй даалгабаринуудые дүүргэбэ

Курбын леспромхозой кадрова хүдэлмэришэдэй дунда Октябрийн урда тээ дэлгэрэн социалистическэ мүрысөөн үргэлжэлэн бүри эршэдэжэ байна.

Октябрска революциин 32-дох жэлэй ойн хүндэлэндэ жэлэйнгээ даалгабарита түсэбье амжалтатайгаар дүүргэсэн 43 стахановецууд мүнөө нормоёо үдэр бүхэндэ 125-

наа 240 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тэдэн сооһоо солото стахановецууд нүхэд Цыдып Жалсарев 8 жэлэй, Илларион Мартынов 9 жэлэй даалгабаринуудые дүүргэбэ. Эдэнэй дүй дүршэлүүд моёо бэлдхэлэй намар-үбэлэй сезондо ерьын колхознигууд-сезоннигуудай дунда дэлгэржэ байна. Д. Очиржапов.

Түсэбнөө гадуур загаһа барина

ХОЙТО-БАЙГАЛ. Загаһа бариха жэлэйнгээ түсэбье болзорлоон урид заатагүй дүүргэжэ, Агуухэ Октябрийн 32-дох ойе угтахэ гэгэн патриотическа хүдлөөн эндэ үргэнөөр дэлгэрэн байгаа. Хэрбээ энэ оной октябрийн 1-нэй байдлаар загаһа бариха жэлэй түсэб 63 процент дүүргэдхэн байгаа наа, ноябрийн 2-то 100 процент дүүргэдхэ нэн. Мүнөө түсэбнөө гадуур загаһа барилга ябажа байна.

Октябрийн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн дундуур хүгжэһэн патриотическа хүдлөөс улам үргэдхэн, туйлаһан амжалтанууд

даа саашадань арбидханын түлөө тэмсэл мүнөө хаа хаангүй дэлгэрэ. Октябрска революциин 32 жэлэй ой тухай нүхэр Г. М. Маленковой түүхата элдхэлдэ харюу болгон, Сталиной, Буденныйн нэрэмжэтэ, «Красный Октябрь», «Омолто Иннунда» болон загаһанай ажалтай бусад колхозууд жэлэй эсэс хүрэтэр ехэжэн хэмжээнэй омул бариха, гүрэндэ тушаалын түлөө тэмсэжэ эхилэ.

Аймагай загаһашад нелондо жэлэй энэ үетэй жэшэбэл 2300 гараг центнер загаһа үлүү баринан байна. М. Смоляков.

Стахановецуудай тоо олошорно

Улан-Удын «Механлит» заводой коллектив өршөтэй найнаар хүдэлмэрилжэ. Заводой хүдэлмэришэдэй дунда социалистическэ мүрысөөнэй үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнэй ашаар, эндэ стахановецууд ба ударнигуудай тоо олошорно. Бүхэ хү-

дэлмэришэдэйн 50 процентнь стахановецууд болонхой. Мүн заводой 32 хүдэлмэришэд табанжалынгээ нормонуудые дүүргэбэ. 14 түрүү стахановецууд эрхим шанартай продукци үйлдбэрлэн гаргагшадай нэрээрэгдэ хүртэнэн байна.

ВЛКСМ-эй айкомой пленум

Найхан ВЛКСМ-эй Иволгин айкомой 7-дох пленум болобо. Пленум дээрэ колхозно ба совхозоо нийтын ашаг шимэтэ малажалые хүгжөөжэ гурбан жэлэй түсэбье дүүргэлгэдэ комсомольско организациин хабаалдаг тухай, мүн хүдөө ногагуудта культурно-тэгээрэлэй хүдэлмэри дэлгэрүүлхэ ба айкомой тоосоотой хунгуулиин комсомольско конференци татаха ту-

хай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэбэ. 1-дехи ба 2-дох асуудалнуудаар ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Сагадаров элдхэл хэжэ, эдэ асуудалнууд тушаа дэлгэрэнги шийдхэбэри абтанан байна. Мүнөө комсомольско ахин организацинуудта тоосоотой хунгуулиин суглаанууд эхилбэ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

В. И. Лениндэ памтник бодхоогдобо

ПРОСКУРОВ. Славутска районий Довжик тоскондо, большевистскэ парти ба советскэ гүренине байгуулагша В. И. Лениндэ памтник бодхоогдобо. Памтникые нээлгэдэ зориулагдаһан суглаанда 600 гаран колхознигууд хабаада.

Профсоюзудай культурна эмхи зургаануудые харалга дүүрбэ

Профсоюзудай культурна эмхи зургаануудые — клубууд, культурын байшанууд ба ордонууд, библиотекэнүүд, улаан булангуудые харалга дүүрбэ.

Харалга хадаа долоон нара соо үргэлжлөө. Энэ турша соо культурна эмхи зургаануудай даргалзэ эмхидхэгдэн профсоюзна эдбхитэн эхээр олошоро, политическэ ба научно-техническэ эрдэм нэбтэрүүлгэ үргэдхэгдөө, стахановска дүй дүршэлые андалдаха кабинетүүд байгуулагдаа. Профсоюзуд хадаа 8 мянган клубуудтай, мүн талы шэнэн библиотекэнүүдтэй ба 67 мянган улаан булангуудтай байна. Харалгын үедэ 1330 томо библиотеканүүд байгуулагдаа.

Закарпатьесын колхознигуудай ехэ олзо

УЖГОРОД. Мукачевска округой Димитровэй нэрэмжэтэ колхоз нелондо жэлдэ Закарпатьеда эгээн түрүүлэн миллион түхэрнэй олзо доход оруулаа. Областийн залуу колхозууд агрономическа түрүү наукин туйлалтануудые хэрэглэн, үндэр ургаса туйладаг болоо. Гансахан Береговско округто мүнөө 15 колхозууд — миллионерүүд тоологдоно. Тэндэ үргэлжын коллективизаци энэ оной хабар дүүрэнэн байна. Хамтын ажахын түрүүшын жэл Ужгородско ба Тячевска округуудай олохон колхозуудта миллион олзо доход оруулаа.

Арбан гурбатай хүбүүн хоёр саабгай алаба

АНАДЫРЬ. Найхан Ренаутагин гэжэ нууринда хоёр саган баабгай орожо ерэбэ. Тэрэ үедэ ехэ наһатай хунуудань ороноуудаа адуулаха ябашанан байба. Ярангуудай нэгэн соо байһан 13 наһатай хүбүүн баабгайнуудые харалд айнгүй, буугаа гартаа бариха, ангуудай урлаһаа зоригтойгоор ошоод, мэргэнээр буудан, тэдэнине доронь алаба.

Латвийска түрүүшын колхоз-миллионер

Рижскэ уездын «Марупе» колхоз хүдөө ажахын намарай хүдэлмэринүүдые дүүргэ. Коллективнэ ажалтай түрүүшын жал хүдөө ажахын залуу артелиин гэшүүдтэ ехэ амжалтануудые асарба. Колхозой олзо дохондын 1, 125 мянга гаран түхэрнэг болоо.

Гектар бүриһөө дунда зэргээр 132 пүдд ургаса абтаба. Нэгэ жэл до-

тор тус колхоз нийтын малажалые хүгжөөжэ гурбан жэлэйнгээ түсэбье дүүргэ.

Артелиин нийтын баялигай ургатай хамта, колхознигуудын шанга шадалтай болоо. Ажалта үдэр бүхэндэнь 3 килограмм тарьян, 4 килограмм хартаабха ба 20 түхэрнэг мүнгэн хубаагдаба.

Колхознигуудай үндэр ехэ олзо доход

Карягино (Азербайджанска ССР) Карягинска районий хлопко таригшад гүрэндөө түсэбнөө галуур олон зуун центнер хлопок-сырец тушааба. Хлопогой найн ургаса таранине таригшадта ехэ олзо асарба. Майн 1-нэй нэрэмжэтэ колхоз тушаанан сырцэйнгээ түлөө 1 миллион түхэрнэг мүнга, 150 тонно

тарья, 7 мянган метр бүд абанан байна.

Майн 1-нэй нэрэмжэтэ колхозой звеньевой С. Шукоровагай бүлээ 20 мянган түхэрнэг мүнгэн, 785 пүд тарьян, 300 метр бүд авансаар үгтөө. Районий олохон колхозуудай гэшүүдэй бүлэнэр тус бүридөө 600 гаран пүд тарья абанан байна.

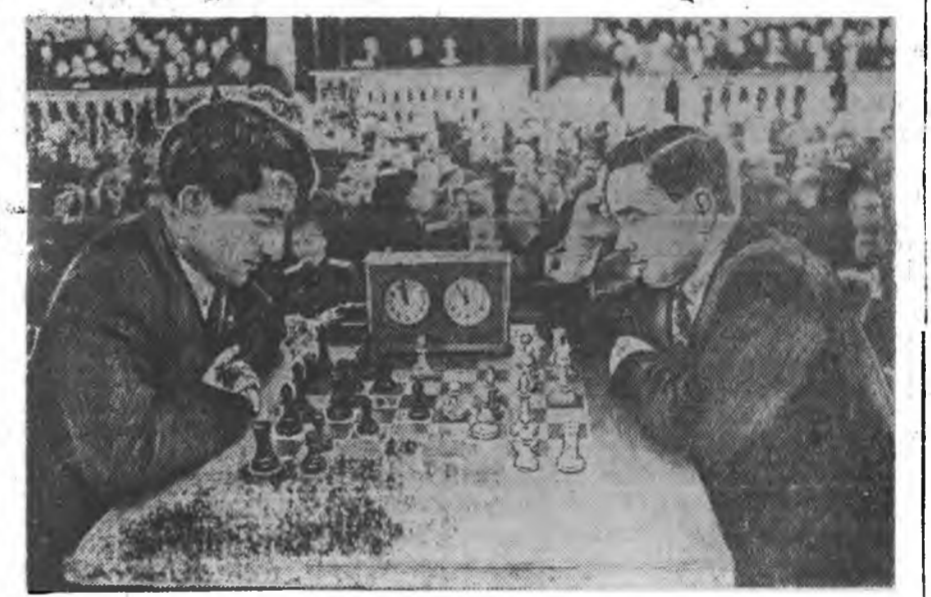
СССР-эй 17-дох шатарай чемпионат

Ноябрийн 20-до, СССР-эй 17-дох шатарай чемпионат дүүрбэ. Түрүүшын хоёр Чуурине гроссмейстерүүд Бронштейн, Смыслов хоёр эзэлбэ. СССР-эй чемпионой нэрээрэгые олохын тулада тэлэ хоёр хоорондоо 6 парти наадаха ёһотой.

Геллер ба Тайманов (12,5—12,5); 5, 6 ба 7 — Болеславский, Котов ба Фурман, 8 — Керес (11).

Мүрысөөндэ илагшад — Бронштейн ба Смыслов хоёр ехэ барха наададаг советскэ шатаршад мүн байба.

Юрэнжидөө энэ чемпионат тон ехэ поинрхолтой байба. Илангаа залушуулт ехэ амжалтануудые туйлаа.

СССР-эй XVII шахматна чемпионат Москвада эхилэ. Манай оройной тон хүсэтэй 20 шатаршад, тэрэ тоодо 9 гроссмейстерүүд түрүү нууриин түлөө тэмсэбэ. Октябрийн 16-да түмэрээмайхитай культурын Центральна Байшан соо чемпионатай түрүүшын тур болобо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СССР-эй чемпион гроссмейстер А. Ботов (Москва), спортын мастер Т. Петросян (Ереван) хоёрой үзэлзэла. А. Ботов арбан гурбадахэ абадалдаа шүүгээ. ТАСС-эй фотохромика.

К. Марксын „Капиталай“ нэгэдэхи том шэнээр хэблэгдэбэ

Карл Марксын «Капитал. Политическэ экономиие шүүмжэлэл» гэжэ хэтэ мүнхэ зохёолой нэгэдэхи том хэблэгдэн гараба. Тус ном хадаа ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи Маркс—Энгельс—Ленинэй Институудар дахин хэблэгдэ бэлдхэгдээд, политическэ литератураын Гүрэнэй хэблэгдэн гаргагданан байна.

И. И. Степанов — Скворцовой редакци доро гаран «Капиталай» гурбан томуудай оршуулганын тарин зүбэйнгөөше талаар, илангаа али толо ба ойлгосотой байһанайнгааше талаар юрэнхы дээрэ хангалтатай юм гэжэ ИМЭЛ-эй урид хэлэлтэ соо бэшгэдэнэ. Хэдэ дахин хэблэгдэн гаранан энэ оршуулгаар оройой большевигүүдэй үенүүд Марксын агууехэ зохёолые уншадаг ба шудалдаг байгаа. Эгээл нимфээ «Капиталые» энэ удаа хэблэлдэ бэлдхэгдээ ИМЭЛ болбол «Капиталые» дахин оршуулганай хэрэггүй гэжэ мэдэрээд, И. И. Степанов — Скворцовой оршуулганад шухала хэрэгтэй заһабари оруулгаар хизаарлаха гэжэ шийдэбэ.

Тус томые бэлдхэгдэ И. И. Степанов — Скворцовой оршуулгада (хэблэл 1920 он) нимэ хубилалтанууд ороо гээбэл:

И. И. Степанов — Скворцовой хэһэн 1920 оной оршуулга хадаа бидэндэ Маркс, Энгельсын орхин «Капиталай» текстээр бэш, харин Каутскиин «заһанан» зарим газартань буруу болгоһон текстээр хэгдэнэн байгаа. Тус хэблэлые бэлдхэгдээ, орол оршуулгые 4-дехи немецкэ хэблэлтэй зэргэлүүлэн, нарнаар шалгаһан ба «Капиталай» текстдэ Каутскиин зоргоороо оруулан хубилалтанууд хараада абтанан байна.

Ленин болбол өөрынгөө зохёолнууд дотор «Капиталаа» хэдэн отрывогуудые абажа, өөрөө оршуулаад цитировалдг байгаа. Тус хэблэл дотор эдэ бүхэ газаруудын Ленинэй оршуулган ёһоор үгтэбэ. Нэгэ газарые Ленинэй хэдэ дахин оршуулган байгаа хадань, тэдэ оршуулгануудай эгээл нүүлшынхинь абтаба. Эдэ отрывогууд соо Ленинэй хэрэгдэһэн терминологи (хэрбээ энэнь И. И. Степанов — Скворцовой оршуулгын терминологиһоо илгаатай

байгаа наа) томой бүхэ текстдэ ехэнхидэ хэрэглэгдэ.

Редакци хадаа оршуулгын терминологины бүри нэгэн агли янзатай болгохо зорилго табина, юуб гэхэдэ Марксын нэгэн агли удхатай терминүүдые И. И. Степанов — Скворцов оршуулгада номой ондо ондоо газарта ондо ондоогоор оршуулан байгаа. И. И. Степанов — Скворцовой оршуулгада ондо ондоо терминүүдэй байһан ушартань, редакци хадаа Марксын терминүүдые шэлэжэ абаа.

Оршуулгые оригиналтайн зэргэлүүлэн шалгахата зүб бэшээр оршуулан хэдэн газарнууд (илангаа I, III ба XIII бүлэгүүд дотор) олоһон ба заһагданан байха юм.

Текстые ойлгоходо бэрхэ болгоһон обородуудай байһан ушартань, редакци болбол улам литературна ба улам ойлгосотой оршуулга үгэхэ шухала гэжэ тоолобо.

Энгельсын редакци доро гаран хэблэлые бэлдхэгдэ, эхин зохёолнууднаа Марксын абанан газарнууд шалгагданан, тийхэдэ хэблэлэй ба юрын алдуунууд олжо, тэдэниинь «Капиталай» английска хэблэл дотор заһагданан байгаа. Харин немецкэ хэблэлүүдтэ юрын ба хэблэлэй эдэ алдуунуудай зариманиинь заһагдангүй үлэнэн байгаа. Тус хэблэлэй редакци хадаа Энгельсын эдэ заһабаринуудые ород текстдэ оруулаха шухала гэжэ тоолобо.

Гадна, 4-дехи немецкэ хэблэлые 1-дехи немецкэ ба француска хэблэлүүдтэй, мүн эхин зохёолнуудтай зэргэлүүлэн шалгаһанай ашаар олоһон техникческэ хэдэ хэдэн дутагдалнууд ба алдуунууд усалхагдаба.

Ном дотор нимэ фотоурагууд бин: 1867 оной К. Марксын портрет; 1857 оной августын 16-да Маркска Энгельсын бэшэһэн бэшгэй факсимиле; «Капиталай» I томой нэгэдэхи немецкэ ба нэгэдэхи ород хэблэлэй хабтага; «Капиталай» француска оршуулгые хэблэгшэ Лашатртра Марксын бэшэһэн бэшгэй факсимиле.

Номой тиражын — 250 мянган экзemplяp. (ТАСС).

Сезоннигуудай хүдэлмэринэ зүбөөр эмхидхэхэ

Модо бэлдхэлэй тусхайта участогуудта сезоннигуудай гаралга лаяхан лэ дүүржэ байна. Тиймэһээ, тэдэнэй хүдэлмэринэ участок бүхэндэ зүбөөр эмхидхэлгэ том шухала хэрэг мүн.

Энэ талаар модо бэлдхэлэй мастернууд тон ехэ үүргэ эзэлнэ. Сезоннигуудай бригада, звено болгондоо таһалагдаһанай һүүлээр тэдэнине зэр эмсэгүүдээр гүйсэд хангажа, бригадануудые ба звенонуудые модо отлохо газартайн танилсуулаха шухала Тийнэһэнгээ һүүлээр, модо бэлдхэхэ, таллуулаха ба шэрэхэ үлүүлэн хэдэ кубометр нормотой байһынь, тэрэнэй түлбэри ба нэмлэтэ түлбэри, сезонно шан тухай условинуудые сезонниг бүхэндэ ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй.

Мүн тэрэшалэн мастернууд үдэш бүхэндэ гү, али үглөөгүүр бригадируудаа суглуулжа, үнэгэршэ үдэрэйн хүдэлмэрини дүгэе сонсоход, үглөөдэрэйн зорилгонуудые хэлэжэ үгэхэ уялгатай.

Леспромхозуудай партийна, комсомольско ба профсоюзна организацинууд хүн бүхэнэй сезонно түсэбөө дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадалые хангахын тула модошодой дунда социалистическэ мүрысөөнэй долгины үргэнөөр дэлгэрүүлжэ уялгатай.

Гэбшье, «Бурмонголесс» трестын зарим предприятинууд мүнөө эхилдэ байгаа намар-үбэлэй сезонной хүдэлмэринэ хангалтгүйгөөр ябуулжа байна. Жэшэнь, Эрийскэ леспромхоздо модо бэлдхэлдэ гараад байһан колхознигууд-сезоннигууд сооһоо нэгэшөө хүн үдэрэйнгөө нормо дүүргэһэн. Хандагатайн леспромхоздо сезоннигуудай 2—3 үдэрөөр ажал хүдэлмэридөө гараагүй байхадань, энэ огто таарахагүй ябадалые участогайн мастер мэдээгүй байха юм.

Эдэ баримтанууд хадаа леспромхозуудай хүтэлбэрлэгшэдэй зүгтөө сезоннигуудай хүдэлмэринэ большевистскээр эмхидхэлгэдэ анхаралаа үшөө хандуулаагүй байһанине тэршалнэ бишуу.

Леспромхозуудай дирекциин участок бүхэнэйнгөө хүдэлмэрин дутуу дундануудые өнрүүлжэ, тэдэнине ойрын сагта усалхаха талаар таараха хэмжээ абаха саг туйлаа.

Колхознигууд - сезоннигуудай дунда хүдэлмэринөө таһарангүйгөөр нурулсаха техникческэ хургуули эмхидхэхэ, хүсэ ехэтэ трактор, автомашина ба бусад механизмуудые шаламараар ашагладаг кадрова хүдэлмэришэдэй түрүү дүй дүршэлүүдые бүгдэниинь шадабари болгохо хэрэгтэй.

К. Скворцов.

Мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ

Баруун-Тарбагатайн леспромхозой «Эрийн» гэжэ участога ажаллажа байһан Иволгин аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой сезоннигууд ажалтай үндэр бүтээсэ туйлажа байна.

Найхан, колхозойн правлени хүдэлмэрилжэ байһан 10 модошол дээрэ үшөө 5 хүнино нэмэжэ гаргаа. Тэдэ модошодынь бригадир нүхэр Гомбоевой хүтэлбэрээр модо таллуулга дээрэ ажаллаха зуураа, үдэр бүрингөө нормые 100 холо гаран процент дүүргэнэ.

Тус сезоннигууд 1950 оной январин 1 хүрэтэр модо таллуулжа жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ, түсэбнөө гадуур 1500 кубометр модо таллуулжа уялга абаад, Гильбарын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой модошодые мүрысөөндэ уриба.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой модошод тэрэ уряаень хүндэтгэгөөр хүлээжэ, январин 10 хүрэтэр түсэбэйнгөө дээдэ тээ 10,000 кубометр модо таллуулхадаи гээ. Мүнөө мори шаргатай 5 колхознигуудые нэмэжэ гаргаа.

А. Нагаслаев.

Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай үүргы дээшлүүлхэ

Ашангынхид амжалтануудаа арбидхана

Хорин аймагай Ашангын сомоной Совет 1949 оной хоёрдох кварталда туйлахан амжалтануудаа арбидхан, III кварталтай дүнгүүдээр сомсөвсөдүүдэй хоорондо дэлгэрэн Бүхэрсунбианска социалистическэ мурысөөндэ илажа гараа.

Голхэзүүдэй бэхжүүлхын түлээтэсэн

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Совет колхозуудаа эмхидхэлэй-ажалын талаар улам хүжөөхын зорилгоор хүдөө ажачын артелиин Уставыне эблээн ябадануудтай саг үргэлжэ тэмсэл ябуулна. Сомсөвдэй гүйсэдком хүдөө ажачын артелиин Уставай колхозууда аяраар бэлдүүлгэдэй байлган тухай асуудалыне хая сессидээрээ зүблэн хэлсэбэ.

Сессидээр элидхэл хэбэн гүйсэдкомой түрүүлгэшэ нүхэр Норбоев шүүмжэлэл үргэвөөр дэлгэрүүлжэ, колхозуудта хүдөө ажачын артелиин Уставай үшөө мүчөө болтор эблэгдэжэ байлган баримтануудыне алирдулба.

Сомоной колхозуудта малажалыне үсхэбарилхэ жэлэй түсбүүдэй холо дүүргэгдээгүй байхада, малыне «доторой хэрэгсэлдэ» гэжэ үрнхэ ябадал үргэлжэлхөөр, Инма ябадалууд илангаяа «Октябрь», Энгельсын нэрэмжэтэ колхозуудта үзэгдэлгэ. Тэрэньгэ гадна, муу харуулангаа боломо малай үхэхэ ябадалууд ушарнаар. Мүн мал олоорюо хубайрна.

Зарим колхозуудта ажалай тоо бүридхэлэй муугаар табигдахан дээрэнь ажалта үдэрнүүд буруугаар гаргашагдадаг, дебеторско үри лөөмо бин болодог ушарнууд али олон үзэгдэнэ. Жэшээлдэ, Воршиной нэрэмжэтэ колхоздо аяра 100 гаран мянган түхэригэй дебеторско үри тоологдоно. Ехэнхи үрнхэ зонууд гэхэдэ, ажалта үдэр багатай, ажалай жаг заршам муутай хүнүүд болоно.

Тинхэлэ, мүн колхозой хүтэлбарилхы хүдэлмэрилгээшэй зүгөөшые артелиин нангин Уставыне эблэхэ ябадалууд ушардаг. Тус колхозой хониной товарна фермыне дааша Батуев сомоной Советэй депутат аад лэ, колхоздоо 1000 гаран түхэриг үрнхэ байна. Мүн Мологовой нэрэмжэтэ колхоздо Хэжэнгын МТС-эй комбайнер Ш. Цыдыпов аяра найма мянга үлүүтэй түхэриг үрнхэ гүйсэбэ.

Имэ ябадалуудай үе-үе болоод лэ гарадаг байлган тула сомоной Советэй сессид тус баримтануудыне огтолон усалхыне хараалхан шиндхэбэри баталхан байгаа.

Ц. Токтоев.

Нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриие улам найжаруулха

Байгша оной июнь нарада Улан-Удэ горолто боложо үнгэрэн сельскэ, сомоной ба поселково Соведүүдэй түрүүлгэшэнэрэй республиканска зүблөөн, нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриие найнаар ябуулдаг сомсөвсөдүүдэй гүйсэдкомой амжалтанууды туйладаг байна гэжэ тон зүб тобшолол хэбэн байла.

Тэрэ зүблөөнөө хойшо үнгэрэн 5 барын туршада олохон сомсөвсөдүүд хүдэлмэриидөө эрид хубилтанууды хэжэ шадда. Иволгын аймагай Гильбирин сомоной совет (түрүүлгэшэнэ нүхэр Дашиев) эн түрүүндэ нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриие найжаруулгаар хүдэлмэриидөө буулжа эхилэн байха юм. Тинхэлэ, нийтэн ашаг шэмэтэ малжалыне хүжөөхэ гурбан жэлэй үсбэе гол анхаралдаа абаба. Сомсөвдэй 14-дхэн сессид дээрэ Гировой нэрэмжэтэ колхозой нүхэр-товарна фермынхидэй гурбан жэлэй түсбэе ямараар дүүргэжэ байлган тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ энэ сессид болбол тус фермыне дааша нүхэр Гомбоевой хүдэлмэриидхи дутуунууды алирдуулхэ зуураа, малай ашаг шэмэ үгэлгэ дээшлүүлхын тула тэмсэлгүй гэжэ заагаа. Тингэдэ, сессинд шиндхэбэрин ямараар дүүргэдэжэ байлгангын шанга хиналта доороо абахын тула депутат нүхэр Тугутов, Советэй эдбхитэн нүхэр Кокорин гэгшэдтэ тус фермыне таалагба.

Тинн сессинд гарганан шиндхэбэри бэлүүлгэдэжэ эхилбэ. Нүхэр Гомбоев фермэдхи бүхы арга боломжонуудаа, бүхы хүдэлмэриидэйгөө хүсые зүбөөр хэрэглэжэ, эмхидхэлэй хүдэлмэриие найжаруулжа захалхан байгаа. Тэрэньгэ сестэ, сессээр алирдуулгэдхи дутуу дунданууд богонхон саг соо усалхадлаа. Малыне түхэрсэн сүүдхэ соо адуулха, үнээдэ үлэр соо гурба дахин нааха гэжэ мэтын шуухала хэмжээ-ябуулганууд байгуулагдаа. Гадна, нү наалгын тоо бүридхэл найжаруулагдаа.

Колхозуудыне ажачын талаар улам хүжөөхын тула хүтэлбарил-

хы методдэ саг үргэлжэ найжаруулжа, түрүүлгэшэй дүй дуршалыне халэн абажа ажаллаханай ашаар Бичурин аймагай Еланска сельсовет нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриие эрид найжаруулба. Энэ Советэй сессид болбол гүйсэдкомой заседанууд саг болзортоо үнгэргэгдэлгэ. Советэй депутатууд ба саг үргэлжын комиссинууд өөһаднгөө хүдэлмэриинүүдтэ үүсхэл ехээр гаргадаг байна.

Тинмэнэ тус сельсоветэй колхозууд аймаг соогоо түрүүлэн малжалыне хүжөөхэ жэлэйнгээ түсбүүдэе болзортоо урид дүүргээ. Мүн эндихи колхозууд эрэхэ хабартай тарилгада бэлдхэлэне эмхитгээр ажилжэ, үрлөө хаахан ба агротехнискэ хэмжээ-ябуулганууды бэлүүлжэ захалхан байха юм.

Эдэ баримтанууд болбол түрүү сомсөвсөдүүдэй хүдэлмэриидөө хубилалта гаргажа, колхозуудыне ажачын ба культурна байгуулантын талаар улам хүжөөхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ эхилхыне гэршэлэнэ. Гэхэтэй хамта, үшөө мүнөө болотор ажал хүдэлмэриид хубилгажа шаддагүй, урданайхидаал агли обор ношоор ажаллажа байлган сомсөвсөдүүд үшөөл олон. Жэшээнь Яруунын аймагай Сосново-Озерско сельскэ Советэй гүйсэдком (түрүүлгэшэнэ нүхэр Белобородов) нийтэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриие огто ябуулдаггүй. Советэйнгэ эдбхитэнь ажал хүдэлмэриидөө хандуудлаггүй болохонхой. Сессид болбол заседанууд саг соогоо зарлагдадаггүй ба саг үргэлжын комиссинууд ямаршыне хүдэлмэриид ябуулдаггүй байна. Мүн нимэ ябадал Хорин аймагай Хандагатайн сельсоветтэ үзэгдэнэ.

Хүдөөдэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие найжаруулхын ба колхозуудыне ажачын талаар бэхжүүлхын тула тэмсэлдээ хангалтагүйгээр хүдэлмэрилжэ байлган сомсөвсөдүүд түрүүлгээ жэшээ абажа, хүдэлмэриид найжаруулха ёстой.

Т. Башкуев, А. Николаев.

Саг үргэлжын комиссинуудай эдбхитэй ажал

Сомсөвсөдүүдэй ехэнхи хүдэлмэриие тэрэнэй саг үргэлжын комиссинууд дүүргэдэг гэшэ. Саг үргэлжын комиссинуудай ажал хүндтэй ба харюусалгаатай. Энэныне зүбөөр ойлгохон Подланинскэ сельсоветэй (Мухаршэвэр) саг үргэлжын комиссинууд эрхмээр ажаллана.

Сельскэ Советэй хүдөө ажачын ба культурно-гэгээрэлэй комиссинууд гүйсэдкомойнгоо заседани болон сессинүүд дээрэ баталагдахан түсбүүдэй ёшоор, колхозуудыне ажачын ба культурна байгуулантын талаар улам хүжөөхэ тухша эхэхэн хүдэлмэриид ябуулна. Тэдэнэр колхознигуудай дунда социалистическэ мурысөө үргэвөөр дэлгэрүүлнэ, колхозуудта воскреснигүүдэе эмхидхэнэ. Гад-

на, агитационно-ойлгууламжын, нийтэ-политическэ хүдэлмэриинүүдэе найнаар ябуулна.

Культурно-гэгээрэлэй саг үргэлжын комиссине тэндхи долоон жэлэй нургуулин директор нүхэр И. М. Касин хүтэлбарилдаг. Энэ комиссин гашүүд хүдөө тосхонуудыне культурна болбосон байдалтай болгохын тула ходоодо оролдон. Хэдэн дахин воскресник эмхидхэжэ, модо тарилган ба улшануудыне сэбэрлэн байха юм. Колхознигуудыне культурнаар хангахын тула ураннайханай самодельностинин кружок эмхидхэжэ. Тэдэнэ концерт наада табина. Гадна, газетыне коллективнээр уншалгыне үргэвөөр ябуулна.

Ц. Цыдыпов.

ГРУЗИНСКА ССР. Тбилисидэ ураннайханай самодельностинин республиканска олимпальда болбо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Гали горолой (Абхазска АССР) культурнын байшангай дундай ба паяскын ансамбль наадажа байна. Мана Ахмедгани ба Беглар Зугбая гэшэд «картуди» гэжэ тавец гүйсэдхэжэ байна. ТАСС-эй фотохроника.

АРАДАЙ БЭЛИГҮҮДЫЕ ХАРАЛГА

Манай орон дотор искусствын профессиональна худалмэрилгэшэдөө гадна, мүн олонитэ ажаллаш — колхознигууд, худалмэриид болон албаагашад искусствода эдбхитэйгээр хабаадсалдаг болоо. Манай орон дотор арадай самодельностинин искусствын хүжөөхэ тухай айхабар ехэ анхарал табидагана. Советскэ искусствын амжалтатайгаар хүжөөжэ байлгангын энэгээр тайлбарилгадана.

Арадай самодельностинин искусствын хэрэгтэ хүжөөжэ байлгангын харалга манайда алдарт заншал болохонхой. Энэ хадаа арадай самодельностинин түрэгөөр хүжөөжэ байлгангын харуулхайга гадна, арадай дундаа урган гарахан абыас бэлгээр түгэлдэр хүнүүдэе тодорхойлон.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол бурят-монгол дуушад болон танцорнуудай, үлгэршад болон уншангай, мүн бурят-монгол национальна хүжөөхэй интрузмент дээрэ наадагшад республиканска харалга үнгэрэхэ гэжэ тогтоол гаргаба. Энэ харалга хадаа бурят-монгол арадай самодельностинин искусствын национальна формонуудыне саанална хүжөөхэ, тэрэнэй идеянь болон ураннайханай хэмжээ дээшлүүлхэ харгэтэ зорюулгаданхай. Энэ харалга 1949 оной декабрин 1-нэ 1950 оной февралин 25 хүрэтэр үнгэргэгдэхэ байна.

Республиканска харалга хадаа арадай ураннайханай самодельностинин идеянь хэмжээнь дээшлүүлхэ, ураннайханай самодельностинин коллективүүдэй худалмэриид ажаллашды олоор хабаадлуулха гэнэн удхатай. Тинмэнэ ураннайханай самодельностинин коллективүүдэй тосонь улам бүри олооруулха, шэнэ шэнэ кружокууд болон коллективүүдэе эмхидхэхэ, ард зоний абыас бэлгүүдэе улам үргэвөөр хүжөөхэ шухала.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет хадаа ураннайханай самодельностинин коллективүүдэе хүтэлбарилгэшэдэй семинарнуудыне үнгэрэхэ, тус коллективүүдэе эрхим найн репертуараар хангаха гэжэ культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай болон искусствын

хэрэгүүдэе архилгашэ управленинүүдэе уялгалхан байна. Энэ тогтоолыне бэлдүүлэн, харалгада бэлдхэлгэдэ бодото туһаламжа үзүүлхын тулада искусствын ба культурно-гэгээрэлэй худалмэриидшэд хэдэн олон аймагуудта гараба.

Харалгада бэлдхэлгэ болон үнгэргалгыне удариха республиканска эмхидхэлэй комитет байгуулагдаа. Энэ харалга хүдөө нотагуудта 1949 оной декабрин 1-нэ 20 болотор, городуудта болон аймагай центрүүдтэ 1950 оной январин 1-нэ 30 болотор, түгэхэлэй концертнүүд Улан-Удэдэ 1950 оной февралин 20—ноо 25 болотор үнгэргэгдэхэ байна. Харалгыне бэлдхэлгэ болон үнгэргалгыне ударихаын тулада аймагай комиссинууд байгуулагдаха зэргэтай.

Ураннайханай самодельностинин коллективүүдтэ шухала туһаламжа үзүүлхэ тухша искусствын худалмэрилгэшэдэй урда эхэ зорилго табидагшай. Энэ зорилгоо нэрэтэй түрэтэйгээр дүүргэхэ шухала. Серовой нэрэмжэтэ арадай творчествын байшан хадаа ураннайханай самодельностинин коллективүүдтэ методическа туһаламжа хүргэхэ тухша бодото хэмжээ-ябуулгануудыне хараалаа. Искусствын мэргэжэлтэд хадаа лимбэ болон хуур дээрэ наадажа нураха тухай, арадай дуунууд болон танцануудта нураха тухай методическа туһаламжануудыне зоёгоод, хүдөө нотагуудта альгээжэ гэжэ байна. БМАССР-эй композиторнууд дуунуудай сборник хэлбэре байна. Гадна, бурят-монгол арадай 20 дунууд ба 4 танца аймагуудта альгээгдэхэ юм.

Энэ харалгыне эмхитгээр үнгэрэхэ шухала. Харалга хадаа харюусалга ехэтэй хэмжээ-ябуулга байлгангын мэдээжэ. Энэ харалгыне амжалтатайгаар үнгэрэгдэхэ хадаа арадай ураннайханай самодельностинин идеянь хэмжээ эрид дээшлүүлхэ, абыас бэлгээр түгэлдэр шэнэ шэнэ мэргэжэлтэе ард зоний дундаа алируулха зэргэтай.

К. Бедлинский, искусствын хэрэгүүдэе эрхилжэ управлениин начальник.

Уншалгын байшангай эдбхитэд

Наленскэ сельсоветэй (Тарбагатайн аймаг) уншалгын байшан колхознигуудай культурна артыне хангаха талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Уншалгын байшангыне эрхилгэшэ нүхэр А. Гаурилова хүдөөгэй интеллигенцинэ бүридхэн хэдэн олон эдбхитэдтэй боложо шадда. Уншалгын байшангай дэргэдхи лекторскэ группын түшүүл: эхин нургуулине дааша нүхэр Ермолаева, медицинскэ фельдшер нүхэр Киберева, участково агроном Трифонова гэшад колхознигуудай дунда агитационно худалмэри эршэмтэйгээр ябуулна.

Энэ жэлэй 10 барын турша соодэ нүхэд хамта 20 шахуу лекцинүүдэе уншан байха юм. Лекцинүүдэе уласхоорондын байдал тухай, ашаг шэмэтэ малжалыне хүжөөхын гурбан жэлэй түсб тухай, элдэб үбшэнүүд болон тэдэниие эмшэхэ арганууд тухай гэжэ мэтын олон янзын асуудалуудаар болодог. Эдэ лекцинүүдэе колхознигууд хонирхолтойгоор шагнажа, олон асуудалуудыне хуралдаг байна. Лекци бүхэн 60—80-наа доошо бэшэ хүнүүд байлсадаг. Тэрэньгэ асуудалууд ба харюунуудай вечернүүд үнгэргэгдэлгэ. Нүхэр Гаурилова уншалгын байшангай библиотеке баяжуулан, шэнэ шэнэ номуудыне абадаг байна. Мүнөө 70 шахуу уншангай болонхой.

Уншалгын байшангай дэргэдэ нарада 2—3 дахин хони хонин кинокартинанууд харуулагдажа байдаг. Энэ жэлдэ «Искра» колхозой гашүүд «Залуу гварди», «Хүдөөгэй багша», «Енотой хүн тухай повесть», «Нэрэ хундан стүд» «Шулуун сэгсэг» ба бусад хэдэ хэдэн олон кинокартинануудыне харахан байха юм.

Н. Миронов.

Малшадта — эд бараанууд

Убэлэй үедэ республикын малшадые гутал хубсаа ба амхартаар, мүн малай байрануудай барилгыне материаллаар хангаха талаар Бурмонкоопсоюзай системэ ехэ хүдэлмэри ябуулна. Нүгүлэй үедэ 3390 телогрейкэ, 6465 сабхи, 14 тонно цемент, 26450 түхэригэй амхарта, 9460 лампа, лампын ба сонхын шилүүд, жорөө, аса, халаахан гэжэ мэтыне хүдөө нотагуудта албэгээр альгээжэ.

Тэрэньгэ шиндхэлэн ба эмалированно амхартанууд, 1 тонно таян халаахан, 15 тонно барилгын халаахан, жорөө, цемент, 1000 телогрейкэ, 2000 бээлэй, 2000 валенка, 2000 малгай альгээгдэхэ байна.

Мүн 400 комплект радиоприемнигууд, «Родина» гэжэ 1500 репродукторнууд альгээгдэнхэй. Тус системэ 200 нүүдэл библиотекануудыне эмхидхэхэ байна. Республикын колхозуудта 128 нүүдэл худалдаанууд хүдэлмэрилнэ.

АГИТАТОР — СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МУРЫСӨӨЕ ЭМХИДХЭГШЭ

Социалистическэ мурысөөе эмхидхэхэ ба дээшлүүлхэ хэрэгтэ агитаторууд үүргэнэ агуухэ. Агитаторнууд болбол социалистическэ мурысөөе эмхидхэхэдэ ба үсхэгшэд байлган туладаа абахан уялануудаа колхозник бүхэнэй, МТС ба совхозуудай худалмэрилгээшэ бүхэнэй нарин найнаар дүүргэхыне туйладаг байна.

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо социалистическэ мурысөөе эмхидхэн практикнаа нургаал абамаар байна. Хабарай полевоий худалмэриид колхознигуудай гарахан эгээ түрүүлхын үдэртэ эндэ үйлдбэрини зүблөөнүүд үнгэргэгдэнэ байгаа. Тэдэ зүблөөнүүд дээрэ ажалай нормые колхознигуудта хэлэжэ үгэнэн ба бригаданууд, звенонууд болон тус бүри колхознигуудай социалистическэ уяланууд бэлдхэлэн байгаа. Агитаторнууд тэдэ уялануудыне олон хэзгээр бэлдэжэ полевоий стануудта няахан байна. Колхознигуудай ба звенонуудай хоорондох социалистическэ мурысөөнэй дүнгүүд үдэр бүр гаргагдажа байба. Тэрэ дүнгүүд худалмэриини нүүлээр үнгэргэгдэлгэ богонхон зүблөөнүүд дээрэ хэлсэгдэнхэй нүүлээр полевоий станууд дээрэ байгуулагдахан пока-

зателин досканууд дээрэ бэлдэжэ байгаа. Колхознигуудай эрхим найн худалмэриини жэшээ «Дайшалхы хуудаланууд» ба «Сахилгаан» газетнүүдээр дамжуулан тунхаглагдаг байба. Колхозной радиоузелнээ колхознигуудай мурысөөнэй дүнгүүд үдэр бүри полевоий стануудта дамжуулагдадаг байгаа.

Мурысөөнэй ябаса мүн ондоошые аргаар тунхаглагдадаг байха юм. Жэшээлдэ Түнхэнэй аймагай Кыренскэ МТС-тэ хабарай полевоий худалмэриинүүдэй абажа байхада МТС-эй бригаданууд гү, али зарим түрүү хүнүүдэй хэбэн худалмэриин дүнгүүдэе харуулан тусхай информационно бюллетенинүүд үдэр бүри тракторна бригадануудта ябуулагдадаг байба.

Эндэ харуулан ойлгуулха агитацион арга хэрэгсэлүүд — ханын газетнүүд, «Дайшалхы хуудаланууд», «Сахилгаан» газетнүүд үргэвөөр хэрэглэгдэлгэ. Тэдэ болбол ажалай түрүүлгэшэй худалмэриин тодорхой үлгэр жэшээндэ дээрэ үндэзэлэн шэн зоригто, үндэр бүтээсэтэ ажалда трактористнуудыне, МТС-эй бусад худалмэрилгээшэдые ураладаг байха юм.

Социалистическэ мурысөөе дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ түрүүлгэшэ урмашуулха хэмжээнүүдэе зүбөөр хэрэглэхэ ябадал мүн лэ бага бэшэ удхашанартай. Мүн тэрэ Кыренскэ МТС-тэ социалистическэ муры-

сөөндэ илахан эрхим түрүүлгэшэй нэрыне хундлалэй доска ба хүнлэлэй дэбэртэ бэшэхэ, эрхим бригадалда — илагша бригадалда дэгжүүлгын Улаан туг, эрхим трактористнуудта — мүн дамжуулгын Улаан туг барюулха гэжэ мэтээр урмашуулгын хэмжээнүүд абадаг байна.

Зарим парторганизациануудай дүй дуршал дээрэнэ харахада, хэрбэ ниймнүүд аргаар түрүүлгэшэ урмашуулха ябадалыне эмхидхэлэй худалмэриид тааралдуулан хэрэглэжэ наа ехэнхи хүмүүжүүлхы ба асуулхы удхашанарын харагдана. Жэшээлдэ, Иволгын аймагай «Осоавиахим» колхоздо хабарай тарилгын үедэ, майн түрүүлхын арбан хоногой нүүлээр партиан организацион ба колхозой правлениин дамжуулгын Улаан туг нэгдэхэ бригадалда барюулагдаа һан. Бригадалда баряй суглаан үнгэргэгдэнэ байгаа. Тэрэньгэ нүүлээр тус бригада Улаан тугаа урдаа баряжа дуутай ба хүжэмтэйгээр тосхон соогуураа ябажа гараад, ондоо поли дээрэ ошоо һан. Илахан энэ бригадыне деревниинд булганда дуутай шуутайгаар, хүжүүн сэнгэлгээр үдэшэн байна. Нэгдэхэ бригадалда тугаа алдхан ондоо бригадыне тэндхи улад зон наадалхан байгаа.

Бригада гү, али звенодо сэхэ хүдэлжэ байгаа — колхознигуудай

дундаа табидаган агитатор болбол шэн зоригтойгоор өөрөө ажаллажа, тэрэньгээ үлгэр жэшээгээр бэшэ колхознигуудыне элсүүдэд, түрүүлгэшэй зэргэшэн ябахыне тэдэниие баадхадаг байлган тухай олон тоого баримтанууд хэлэжэ үгэнэ. Хорин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо эрхим агитаторнуудай нонинин колхозник Д. Базаров мүн болоно. Тэрэ хадаа хөөрлөөдөөнүүдэе гүн гүнзэгээр, газетэ уншалгануудыне найн бэлдхэлтэйгээр үнгэргэдэг байхага гадна, хэзээшье, ямаршыне худалмэриид хамагай түрүүн ябахыне оролдодог хүн юм. Жэшээлдэ үнгэрөөшэ хабар селкэшээр худалмэрилхэдөө нүхэр Базаров үдэрэнгөө нормые 150—200 процент дүүргэдэг байгаа. Мүн энде агитаторууд тракторист, ВКП(б)-эй гашүүн нүхэр Баянов худалмэрилдэг байба. Хабарай тарилгын бүхы үе соо «Эрхим трактористда» гэнэн Улаан туг тракторайн радиатор дээрэ намнлан хиндэжэ ябадаг байгаа. Тинмэ тулада эдэ агитаторнууд хамта ажаллажа байгаа нүхэдөө хойнохоо бэлээр дахуулжа ябадаг байлгангын мэдээжэ. Тэдэ тэдэй өөһэдөөшые түрүүлгэшэ гэгдэхэгүй гэжэ оролдодог байгаа. Эгээл тинмэ дээрэнэ агитаторнууд Баянов ба Базаров гашадэй худалжэ байлган бригаданууд Хорин аймаг дотор эгээ түрүүлэн тарилгай дүүргэдэ хүдөө ажачын элжээтэ худалмэриинүүдтэ дамжан орохон байха юм.

Бригада, фермэ, звено дээрэ колхоз дээрэ ажалай шанга жаг заршамай түлөө агитаторнуудай

тэмсэжэ байлагын мэдээжэ. Тэдэнэр хадаа бүхы янзын агитационно худалмэриид, өөрнөө мэдэлдэ байгаа бүхы аргыне хэрэглэн колхознигуудай ажалай жаг заршамыне бэхжүүлхэ, ажалдаа коммунистическээр хандаха үзэлыне тэдэний сэдхэл соо хүмүүжүүлхэ ёстой.

Колхоздохи ажалай бата бэх жаг заршамай түлөө тэмсэлдэ агитатор аян зүблөөнүүдэй байлгангын тухайда Зангайн аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой парторганизацион агитатор Гениндармаева гашын худалмэриин үлгэр жэшэ дээрэнэ ойлгожо болоно. Тэрэ хадаа хаха худалмэриингөө нарын түсб дотор ажалай жаг заршам тухай, хүдөө ажачын артелиин Устав тухай хөөрлөөдөөнүүдэе үнгэргэхэ гэжэ түсблэнэн байгаа. Гениндармаева энэ хөөрлөөдөөнүүдэе нарын ниттаар балдажэ газетэ ба журналнууднаа шуухала материалнуудыне, бригадынга байдалыне материалнуудыне суглуулхын, хүдөө ажачын артелиин Уставыне үшөө нэгэ дахин наринаар уншажа үзэнэн байгаа. Советскэ хүнүүдэй шан зоригто худалмэри тухай, дайнай нүүлэй Сталинска табанжалыне дүрбэн жал соо дүүргэхын түлөө тэдэний тэмсэл тухай тобшоор хэлэжэ үгөөд, Гениндармаева болбол өөрнөө колхоз дотор, өөрнөө бригада дотор ажалай жаг заршамай ямар байлгангын баримталан харуулжа эхилбэ. Тэрэ хадаа өөрнөө колхозой ажалай түрүүлгэшэй нэрэнүүдэе хэдэн олоорно тоолоод, мүн гэгдэжэ ябаа, журамгүй колхознигууд ту-

хай хэлбэ. Тинмэ хүн гэхэдэ колхозник Пахомов гашэ байба. Энэ хүн хамтын ажалда багаар ябадаг муртөө сөнхи сагаа өөрнөө гэрэй ажалда, гэр шадархн участогтаа зорюулдаг байгаа.

— Пахомов, — гээд агитатор хэлбэ, — худалмэриидөө оло дахин гараагүй, тэдэ гарахадаа ехээр гэгдэдэг. Энэ хүн хадаа үнэн сэхэ колхознигуудэй хүтүн дээрэ ажалууха ханаатай байна.

— Зүб, зүб, — гэнэн колхознигуудай абаан дуудлаба, — энэ хүн бүхы манай бригадын нэрэ бузарлажа байна. Пахомовыне харюусалгада хабаадлуулха хэрэгтэй.

Өөрнөө нухадэй зэбүүрхэжэ, дураа гугажа байлгангын дуулахада Пахомов болбол бусад шынги үнэн сэхээр худалжэжэ, гэжэ бригадта суглаан дээрэ үгээ үгөө һан. Тингэдэ өөрнөө үгыс Пахомов нэрэньшэ үнэн сэхээр дүүргэнэн байна. Худалмэриидөө гэгдэнгүйгээр гарадаг болохон, ажаллангаа бүтээсэ эрид дээшлүүлэн байха юм.

Пахомов тухай энэ жэшээ хадаа агитаторай найнаар бэлдэхэжэ, шадмар бэрхээр үнгэргэн хөөрлөөдөө али зэргэ нүлөөтэй байха гэжэ хэлэжэ үгэнэ.

Ажалай жаг заршамыне бэхжүүлхын түлөө тэмсэхэдэ агитаторнууд болбол ондоошые аргануудыне, түбхын түрүү агитацион харуулан ойлгуулха формонуудыне — ханын газетнүүд, дайшалхы хуудаланууд, хорон хурса үгөөр хуудалганууд, карриктурна хууданууд, «Сахилгаан» газетнүүд гэхэ мэтыне хэрэглэнэ.

Тракторнуудаа түргэнөөр захабарилха

К. АСГАМОВ, БМАССР-ий худөө ажлын Министрийн орлогшо

Республикийн машинно-трактор-
станцинууд энэ жилдэ нёдон-
дойхиодо орходоо 120 мянган
төгрөг эхэ газар үлүү элдүүл-
н байна. Тинхэдэ услово тракт-
ор бүхэнэй бүтээсэ 43 гектараар
эс боложо, дайнай урда тээхи
1940 онойхиноо үлүү гараа.

Олохон МТС-үүд газар тари-
нгийн культурын нилээд дээш-
лүлжэ, колхозуудтай баталхан
договорнуудаа амжалтатгайгаар
дүргээн байна. Тэрэнэй ашаар
республикийн олохон колхозууд
дээр ургаса хуряанан байха юм.

Энэ хадаа МТС-үүдэй худалма-
ныс хайжаруулаха тушаа
ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска
Пленумэй түүхэтэ тогтоолыс бө-
дүлжэ талаар иматгал түрүүшын
эман хэглэбэ гэсэнэ. Саашадаа
республикийн МТС-үүд гансахан
түсбөө дүүргэхын түлөө бэшэ,
ирьяата колхозуудтаа заатгүй
идэр ба тогтууртай ургаса ху-
рдаа зорилгоо бөдүлүлхын тү-
лөө тэмсэхэ ёстой. Тинхын тула-
а МТС бүхэн 1950 оной — Ста-
линска дүрбэцхи табанжалыс
шилдхыс жэлэй хэбэрэй тарил-
гата трактор болон прицепной
машинуудаа эрхим шанартай-
гаар бэлдэхэ зорилготой.

1. Квартальна түсбөө болзор лоо дүүргэхэ

МТС-үүдэй социалистическэ мур-
сысөө үүсхэжэн Хэжэнгын МТС-эй
коллектив трактор машинуудыс
захабарилха квартална түсбөө
болзорлоон урид дүүргэбэ. Мүн
Тинхэнэй МТС захабарилгыс ам-
жалтатгайгаар ябуулха байхай.

Зүгөөр, зарим МТС-үүд дурсаг-
лаша машинно-тракторна стан-
цинуудай түрүү дүй дүршэлыс
алан абажа шадаагүй, захабарил-
гашад дунда социалистическэ
мурсысөө хүсэл хайнаар эмхидхэ-
гү байха юм. Мухаршэбэрэй ба

Вичурын аймагай МТС-үүд дүр-
бэцхи кварталай захабарилгын тү-
сбөө болзор соонь дүүргэхын тү-
лөө бүхы хүсээсэ ялсулбэй ёстой.
Тинхын тула графиктаа үдэрнөө
дэртэ дүүргэхэ, запасной часты-
нуудыс нэблэн нэргэхэ талаар
доторингоо арга боломжыс гүй-
сэд хэрэглэхэ шуула

Хэжэнгын МТС-эй коллективнээ
жэшэ абажа, бүхы МТС-үүд түс-
бөө болзорлоо урид, эрхим ша-
нартайгаар дүүргэхын түлөө со-
циалистическэ мурсысөөндэ үргэн

1950 оной хабарай тарилгада
нимэ хангалтагүйгөөр бэлдэхэ
байхан ябалдыс саашадаа тэсэ-
шгүй. Мүнөө МТС бүхэн дүрбэ-
цхи кварталай захабарилгын тү-
сбөө болзор соонь дүүргэхын тү-
лөө бүхы хүсээсэ ялсулбэй ёстой.
Тинхын тула графиктаа үдэрнөө
дэртэ дүүргэхэ, запасной часты-
нуудыс нэблэн нэргэхэ талаар
доторингоо арга боломжыс гүй-
сэд хэрэглэхэ шуула

Хэжэнгын МТС-эй коллективнээ
жэшэ абажа, бүхы МТС-үүд түс-
бөө болзорлоо урид, эрхим ша-
нартайгаар дүүргэхын түлөө со-
циалистическэ мурсысөөндэ үргэн

Мурсысөө үүсхэгшэдэй амжалта

Хэжэнгынхид захабарилгата декабриин 5-да дүүргэхэнэ

Трактор ба худөө ажахын маши-
нуудыс захабарилха түсбөө
болзорлоо урид дүүргэхын тү-
лөө социалистическэ мурсысөө
үүсхэжэн Хэжэнгын МТС-эй кол-
лектив хэлэнэн үгэдөө хүржэ
байна. Тэдэнэр ноябриин 10-да
гэхэ гү, болзорлоо нара 20 хоног
урд квартална түсбөө дүүргэбэ.
Энэ квартал соо түсбэй ёһоор
20 трактор захабарилха байхан
вэд, 21-ыс захабарилха нэн. Мүнөө
27 трактор захабарилгад бай-
на. Тинхэдэ худөө ажахын при-
цепной машинуудай захабарил-
гын квартална түсбөыс ноябриин
20-до дүүргэбэ.

Захабарилгын ябасыс хараад
байхадаа, тус МТС-эй коллектив
абахан уялгаа болзорлоо урид,
Сталинска Конституцинын үдэртэ
дүүргэхэ гэжэ шиндэбэ.

МТС-эй түрүү бригаданууд бүри

МТС-үүдэй мурсысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсобо

хаяхан Бургалтайн МТС-эй
коллективтэ үйлдэбэрин суглаан
боложо, хэжэнгынхидэй түсхэлыс
зүбшэн хэлсэнэ байна. Тинхэ зуу-
раа, Бургалтайн трактористнууд
урдынгаа гэгдэлыс усадхаха,
трактор ба худөө ажахын маши-
нуудай захабарилгыс 1950 оной
январин 10-да дүүргэхэ гэнэн
уялга абажа, бүхэ республиканска
социалистическэ мурсысөөндэ орол-
сод.

Нимэ уялга абаад байхадаа,
Бургалтайнхид нүүлэй үдэрнүүдтэ
захабарилгын ябасыс эрид шан-
адаха. Наяр квартална түсбө-
бөө дүүргэхэнэ.

МТС-эй ахалаша механик, Со-
циалистическа Ажалай Герой Бим-
ба Дымбрылов эндэ худалмэрил-

далайсатгайгаар оролсоод, уял-
гануудаа үнэн хэрэг дээрэ бөдүлүлжэ
зорилготой.

2. Захабарилгын шанарыс дээш- лүүлхэ

Түрүүшын дунгүүд дээрнөө ха-
рахада, зарим машинно-тракторна
станцинуудай захабарилгашад хү-
дэлмэрилгөө голлодо гаргана.
Тарбагатайн, Ежа-Куналейн,
Курбын МТС-үүд захабарилгыс
илангана муу шанартайгаар үн-
гэргэнэ. Эдэ МТС-үүдтэ захабарил-
гадан тракторнуудай гол ду-
туунууд юуб гэхэдэ, частынуудыс
бүхэлхэ худэлмэринүүд муугаар
хөгдөн, шүрбүүднэ хулаар
мушхагдахан, зарим тракторнууд
манометргүй, электрын гэрэлээр
хангагдаагүй байба. Ежа-Куналейн
МТС-тэ захабарилгадан 5 мо-
торнууд ехэ дутуутай байгаа. Та-
рэшэлэн хэдэ хэдэн МТС-үүдэй
худөө ажахын прицепной машина
эзмэгтүүдэ муу шанартайгаар
захабарилжа байханын ариу-
лэгдэбэ.

Нимэ байдал иматгал МТС-үү-
дэй дирекци болон механикуудай
шанарай түлөө ямарыс тэмсэл
хэглэдэггүйнөө болон.

Саашадаа механик бүхэн өөрнө-
гөс сэхэ үүргыс бөлүтлэн, заха-
барилгын шанарыс сэг үргэлжэ
хиняг шалгаха ёстой. Механи-
куудай хэлэнэн үгыс бүхы захаба-
рилгашад хэлбэршэжүүгөөр дүүр-
гэхэ зэргэтэй.

3. Мүнгэн зөөри алмаха

Республика дотороо түртү Хэжэн-
гын МТС захабарилгын эхилхэн-
нээ хойшо 18 мянган түхэриг ал-
махан байна. Энэ жэшээ хадаа
МТС бүхэндэ нимэ алмалтын хэг-
дэхэ байхыс элээр гэршэлнэ.

Захабарилга дээрэ мүнгэн зөөри
алмахын тулада эмхидхэлэ-тех-
ническэ хэдэ хэдэн хэмжээ-ябуул-
гануудыс үнгэргэхэ хэрэгтэй. Та-
дэн соо түбхын түрүүндэ ажалай
эмхидхэлыс зүбөөр табиха, стан-
огуудаа гүйсэд хэрэглэхэ, запасной
частынууд болон бусад хэрэгсэл-
нуудыс алмаха, ажалай норма ба
сангилтыс турмшуулаха гэжэ мөри-
гүд оролсохо байна.

ВЦСПС ба СССР-эй худөө
ажалын Министрство захабарил-
гын квартална түсбүүдэ дүүр-
гэхын ба үлүүлэн дүүргэхын тү-
лөө дэлгэрэн социалистическэ
мурсысөөндэ түрүү нуури эзэл-
шэдэ барюулхын тулада 38 лам-
жүүлгын Улаан түг бин болгонон
байна. Тэдэ тугуудыс барюулгатай
хамта 30 мянган түхэриг мүнгэн
шан үгтэхэ юм.

Манай республикийн машинно-
тракторна станцин худалмэрилгэ-
нэд социалистическэ мурсысөөндэ
бүри үргэнөөр оролсожо, трактор
ба худөө ажахын машинуудыс
захабарилха түсбөө болзорлоон
урд дүүргэд, хабарай тариалыс
хүснэ тугас бэлдэхэлтэйгээр утгаха
байхандан найдалгана.

Мунхэршэбэрэй харуула. Нү-
хар Коноваловай хүтэлбэрилгэд
бригада бүхы тракторнуудаа ха-
барай худэлмэриндэ бэлэн болгоод,
прицепной машинуудыс захаба-
рилжа байна. Тинхэдэ нүхэд
Жимбеев, Назаров, Матвеев гэг-
шэдэй бригаданууд захабарилгата
үглөө мүнөөгүй дүүргэхэнэ.

МТС-эй худэлмэрилгэндэ нимэ
шэнэ уялга абаад байхадаа, со-
циалистическэ мурсысөөндэ улам
алдхитэйгээр оролсожо, үйлдэбэ-
рин үндэр бүтээсэ туйлана. Тракт-
орист Андреевский, токар Ива-
нов, түмэршэ дархан Татаринов
ба бусад илангана хайнаар хү-
дэлмэрилнэд.

Эндэхэ захабарилгашад ганса-
хан үндэр бүтээсэ, эрхим шанар
туйлахын түлөө бэшэ, харин мүн-
гэн зөөри арбилхын түлөө бөлгө-
дөө оролдоно

хөөр ерэнэн дары трактор, маши-
нуудай захабарилгада эртннээ
хойшо бэлдэхэжэ сахалхан бай-
гаа. Тэрэнэй ашаар, энэ МТС гра-
фигой ёһоор октябрь соо нэгэ
трактор захабарилха байхан аад,
табан трактор захабарилхан бай-
ха юм. Мүнөө МТС-эй бүхы хү-
дэлмэрилгашад захабарилгата
болзорлоо урид дүүргэхын түлөө
өөһэд хоорондоо мурсысэхэй,
Тинхэлээр хүн бүхэнэй ажалай
бүтээсэ ба шанар үдэр эрэхэ ту-
лам дээшлэнэ. Трактористнууд
Цыбикжапов, Петров, Бадмаев,
түмэршэ дархан Цыбикжапов ба
бусад мурсысөөндэ түрүүлжэ яба-
на.

Г. Субботин.

Уншагдай бэшэзүүднээ

Үнэтэ үүсхэлыс дэмжэхэ

Шулуутайн леспромхозой «Бе-
лая речка» гэжэ участок байша
оной январьнаа хойшо модо бэлд-
хэлгээр, илангана шэрэлгээр гэг-
дэжэ ябахан байгаа.

Тус участкай коллективэй гэ-
шүүд октябрь нарада болоһон үй-
лэдбэрингөө суглаан дээрэ үн-
гэргэгшэ 9 харын худэлмэрин дүн
тухай асуудал зүбшэн хэлсээ һан.
Тинхэ зуураа, участкайнгаа хү-
тэлбэрилгэшэдыс ажалай эмхидхэ-
лыс зүбөөр табиха шадаанагүй,
механикуудыс хүсэд дүтнээр
ашагланагүй гэжэ большевистс-
кээр шүүмжэлөөд, саашадаа бүхы
дутагдалуудаа усадхаха талаар
дэлгэрэнгы шиндхэбэри абахан
байгаа.

Тинн, Октябриин урда тээхи мур-
сысөөндэ оролсоод, хамаг гэгдэ-
лээ усадхахадаа гадна, нарынгаа
түсбөө гадуур 1800 кубометр
модо шэрэхэ уялга абахан байна.

Тэдэнэр абахан уялгаа нэрэтэй
түрэтэйгөөр дүтргэ. Участогай
партияна ба ажахын хүтэлбэрилгэ-
шад, инженерно-техническэ худэл-
мэрилгэшэд поточко методээр
худэлмэрилхэ график зохёожо,
бригада, звено бүхэндэ модо бэл-
дэхэлгээр, таллуулгаар ба шэрэл-
гээр үдэр бүхэнэй даалгабарин
үгөөд, социалистическэ мурсысөө
үргэнөөр ябуулан байха юм.

Энэ методээр худэлмэрыс эмхид-
хэнэйшэ ашаар, бэлдэхэдэн
модонинь хоёрхон үдэртөө түмэр
харгын хажууда асаргадаг боло-
ло. Нухар Крацовоай хүтэлбэрил-
гэдэ электро-журөөшэдэй звено
үдэр соо 70 кубометр модо бэлд-
хэнэн орондо 240 кубометр бэлд-
хэнэ.

Модо таллуулга тон хүндэ худ-
далмэрыс мүн. Эндэ трактористнууд
нүхэд Мягких, Вахрышев гэгшэл
нормын ёһоор 30 кубометрын
орондо 90—100 кубометр модо
таллуулжа, бэшэ нүхэлтөө жэшээ
харуула. Мүн шөфөрнууд Русин,
Мартемьян халаанайнгаа даалга-
баринс ходоодо 200 холо гаран
процент дүүргэнэ.

Мастернууд худэлмэриннүүдээр
модолысдыс суглуулжа, халаанай
дүн хэлэжэ үгдэг. Табан хоног
бүхэндэ худэлмэриншэдэй суглаа
хэжэ, үнгэргэхэ үдэрнүүдэй худэл-
мэринн дүнгөөр түрүүлэн брига-
дта участкай дамжуулгын Улаан
түг барюулагдадаг болонхой.

Ажал худэлмэри дээрэ поточко
метод хэрэглэһэнэй ашаар тус
участок модо бэлдэхэ октябрь
нарынгаа түсбөыс 2000 кубометр-
ээр түрүүлэн дүүргэе.

К. Константинов.

УНАНАЙ ХҮСЭ АШАГЛАХАН

Буринкоопсоюзай промкомби-
нат Иволжин аймагтай Халытаска
надэ гэжэ газарта унанай хүсөөр
худэлжэ модо болбороруудад мас-
терской барилгыс дүүргэжэ байна.
Тодхогдоһон оһонто станогуй-
длын хүсөөр стол, стул, шкаф,
тэргэ, шарга гэхэ мэтын эрэмсэг
ба мебельнүүд элбэг ехээр бүтээн
гаргагдаха юм. Тус мастерской
нааар ашаглалгада оруулагдахан.
Д. Колмаков.

АРИГ СЭБЭРЫС САХИНАГУЙ

Мухаршэбэрэй аймагай Октяб-
ринн сомоной Ворошиловай нэр-
эмжэтэ колхозой правления кол-
хознигуудай ариг сэбэрыс сахиха
хэрэгтэ анхаралаа табинагүй. Энэ
холхоздо нэгшэ бани байхагүй.
Тинхэнэ колхозой центртэше,
буулаг хэргэнигууд, мүн Шен-
Хотон, Караганата гэжэ шогалуу-
тхай фермуудыс малшад банид
орохо аргагүй юм. Нимэ байдалыс
саашадаа тэсэжэ болохогүй.

Д. Тогмитов.

„Б.М. Үнэн“ газетин бэшэһэнэй нуулаар

Бурят-монгол үзэг бэшэгтэ хургага эмхидхэгдэбэ

«Анхаралаа табинагүй» гэнэн
гаршатай статья «Б.М. Үнэн» га-
зетэдэ толилогдоо нэн. Тэрэ статья
соо Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй со-
мондо бурят-монгол үзэг бэшэг
шудалалгын хулаар ябуулагдажа
байхан тухай хэлэгдэнэ байгаа.

—Статья соо хэлэгдэнэн барин-
танууд тодорбо. 1949—50 онуудай
луралсалал жылда Юрөөгэй сомон-
до, тэрэ тоодо республиканска мал-
ажалай түрэлгын станцида бурят-
монгол үзэг бэшэгтэ арад зонин
лургалга эмхидхэгдэбэ.—гэжэ, Сэ-
лэнгын аймагай гэгээрэлэй таһагай
инспектор нүхэр Л. Санжиева ма-
най редакцида мэдээсэбэ.

Нисовскэ область. Модо тамгалгын
Черкаска станци модо тархаа ажалы-
гээ түсбөыс хоёр дахингаар үлүүлэн
дүүргэе.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дайнай үдэс немед-
ко-фашистка эзэмлэгтэгээр тархал-
гата хуушан модоной түсүүлүүдтэ үн-
дэһөөрөө хуулагдажа байна. Эндэ шэ-
нэ модо тарилгата юм.
ТАСС-эй фотохроника.

Малай шэнэ үүлтэрнүүд

Т. Д. Лысенкын ба тэрэннэе
дагашдаг амжалтатгайгаар хүг-
жөөжэ байхан мичуринска наука
болбол байгаалин ёһо журамуудыс
гүнзэггүүгээр шэнжэлэн үзэ-
лэнэй үндэһэ нуури дээрэ байгаа-
лини байлигуудыс гансал ашаглан
хэрэглэхэ бэшэ, харин тэдэннэе
арбидхаха, ургамалнуудай шэнэ
формонууд болон сортуудыс, ма-
лай шэнэ, үлэмжэ хайжаруулагда-
һан үүлтэрнүүдыс бих болгохо гэ-
жэ хургана.

Малажада мичуринска наука хэрэглэхэ тухай

ска үүлтэр, гахайнуудай (сибир-
скэ хойто, брейтовскэ) үүлтэрнүүд,
хонидой (куйбышевска мяха-ноо-
ноной, алтайска ба казахска на-
рин ноһото ба бусад олон) үүл-
тэрнүүд оролсоно.

Малай шэнжэ шанарыс хубил-
гаха методиконуудаар мичуринска
биологическа наука бая-
жуулан худэлмэринүүдтэ дунда
костромской эбэртэ боло мал бин
болгоһон ябадал иматга һонир-
холтой байна. Энэ үүлтэр хадаа
шеникэ, альгаусска болон бусад
малай үүлтэрнүүдыс хайжаруулаха
тушаа олон жэлэй ехэхэн худэл-
мэринн асэстэ бин болгодоо.

СССР-эй Верховно Советэй де-
путат, Сталинска шангай лауреат
С. И. Штейманай худэлмэриннэе
хүтэлбэрилжэ байхан «Каравео-
во» гэжэ племенной совхоз дотор
дэлхэй дээрэ эгээн ехэ ашаг шэмэ
шеникэ, альгаусска болон мал бин
болгодоо. Тэндэ дунда эрэг-
тэр арбан жэл соо үнэн бүриһөө
жэлдээ 5660 килограмм хүн һааг-
да, тинхэдэ зарим жэлнүүдтэ
6310 килограмм хүн һаагдалаг
байна. Үнэһэнэй шанигүүр — 650
килограмм. Нүрэг доторн 8 мян-
га гаран килограмм хү үгэдэг
70 үнэн бин болгодоо.

С. И. Штейман гэгшэ малыс
шанга һайн бэстэйгээр, үбшэнүүдтэ
даагдалаггүйгөөр, бүхы наһан
соогоо ашаг шэмэ ехыс үгэдэг-
гөөр түлжүүлгын арга бин болгоо.

Племенной худэлмэрин С. И.
Штейман хэмжээ-ябуулануудай
система гэжэ тоолодог. Тэдэнэй
тоодо: малыс һайнаар тэжээлгэ,
шанга һайн бэстэй залуу мал түл-
жүүлгэ, малыс зүбөөр шэлэн
абалга, жэшээтэ һайнаар харуу-
налга болон зүбөөр хэрэглэгдэ
оролсоно. Хэрбээ эдэ бүхы хэм-
жээ-ябуулануудай нэгыен абажа
орхоо һаа, ёһотой гэгшын ам-
жалта туйлагдахагүй гэжэ тэрэ
заана.

Казахска нарин ноһото хонн-
дэ азербайджанска меринно-
суудыс бин болгохо нэгэ бага
лидоо метод хэрэглэгдэнэ байна.
Энэ хоёр үүлтэрнүүд хадаа малыс
түхэрэн жал соо бэлдэхэдэ райо-
нуудта зориулагдаһан байха юм.
Тинхэнэ организмнэй шанга
һайн байлдада, бэлшээринн эрхэ
байдалуудта тааруу байха ябад-
далдэн онсо анхарал хандуула-
даһан байна. Тон лошон шэрүүн
эрхэ байдалда түхэрэн жэл соо
хин бэлшээрн дээрэ залуу малыс
түлжүүлхэ ба ехэ малыс байлгата
ябадал эрхилгэдэе.

Эсэсэй эсэстэ ашаг шэмэ ехэ-
тэй, тэндэхэ районуудайнгаа эрхэ
байдалда хүсэд таарһан нарин
ноһотой хонидой цэнэ үүлтэрнүүд
бин болгогдоһон байха юм.

Казахска ехэ һүлтэй эхэ хонн-
дыс пренок гэжэ хусануудаар шу-
һаа холин, үржүүлхэнэй үндэһөөр
бин болгогдоһон казахска нарин
ноһото хонид тинмэ шанарнуудай
байна. Госплемкнигэдэ бэшэг-
дэһэн эрхим бүлэг эхэ хонидой
(600 гаран толгой) амлын шэг-
нүүр дунда ээргээр 70 шахув ки-
лограмм болодог, тинхэдэ 5,3 ки-
лограмм ноһон хайшалагдадаг
байна.

Нютагай үүлтэрэй үнэтэ илгээ-
нуудыс хэбэрнэ үлөөхын зорил-
гоор малыс хатуужуулаха тушаа
хэрэглэһэн манай аргыс И. В.
Мичурин болбол гибридациин
үндэһөөр үрэ жимэстэ модолой
шэнэ сортуудыс бин болгоходоо
үргэнөөр хэрэглэдэг байхан юм.
Энэ арга хадаа эмвэл мориной шэ-
нэ үүлтэрнүүдыс будёновско бо-
лон терскэ үүлтэрнүүдыс бин бол-
гоходошыс хараада абтанан байхи
юм.

Материалистическэ мичуринска
биологиин үндэһэ нуури дээрэ,
түрүү колхозууд болон совхозу-
удай, малажадай түрүүшүүлэй дүй
дүршэлыс үргэнөөр хэрэглэн,
билдээр малай үүлтэрнүүдыс хай-
жаруулаха ба шэнээр бин болго-
хобди; манай агууежэ советскэ ара-
дай зол жаргалай тулада үшөө
ехэ мяха, һү, ноһо болон бусад
продуктуудыс үгэхэбди.

В. Вальмонт,
худөө ажахын наукануудай
доктор, Сталинска шангай
лауреат.

ХОНИДОО ДУЛААН БАЙРАДА ОРУУЛАА

Зандинай сомоной «Комсомол»
колхозой (Мухаршэбэр) хонидой
товарна фермэ 1949—50 онуудай
үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэхэн
байна. Тингэжэ ОФ-гэй худэлмэ-
рилгашад бүхы хонидоо урин ду-
лаан, һарууд сээр байрануудта
оруула. Хонидоо Д. Жалсанова,
Ц. Доржиева гэгшэд үбэлжэлгэдэ

илангана хайнаар бэлдэхэд, ха-
рууналда хонидоо үбэлэйнь бай-
рануудта эмхитэйгээр оруулан
байха юм. Тинн, хонидойнгоо ха-
руулыс улам хайжаруулаа.
Тус фермын бүхы худэлмэрилгэ-
шад хонн үсэхэбэрилхэ гурбан жэ-
лэй түсбөыс амжалтатгайгаар дүр-
гэхын түлөө шэнэ уялгануудыс

абажа, социалистическэ мурсысөө-
ндэ улам эршэтэйгээр оролсоһон
байна.

Д. Батомункуев.

АЗИЯН БА ОКЕАНИН ОРО УДАЙ ПРОФСОЮЗУУДАЙ КОНФЕРЕНЦИЙН ДЕЛЕГАДУУЛАЙ ХҮНДЭЭЛЭДЭ БАНКЕТ БОЛОСО

ПЕКИН. Синьхуа агентствын мэдээснэй ёһоор, Хятадай Ардаг Республикын премьер-министр Чжоу Эн-лай профсоюзудай Бүхэдэлхэй Федерацийн гүйсэлдхэжэ бюрогой гэшүүдэй хүндэлэлдэ ба Азиян болон Океанин оронуудай профсоюзна түлөөлөгшэдэй хүндэлэлдэ банкет хэбэ.

Профсоюзудай Бүхэдэлхэй федерацийн ударидагшад ба элдэб олон оронуудай профсоюзна түлөөлөгшэдэй ерлэн ябадал хитад ардые зоригжуулна гэжэ Чжоу Эн-лай айлшадта хандаан амаршалгыгаа үгэ соо мэдүүлэ. «Энэ хадаа гансаханшье хүдэлмэришэн ангийн ехэнхи хубинь нэгдэлдэ бэш, мүн бүхы дэлхэйн демократическа хүснүүдэй ехэнхи хубинь нэгдэлдэ харуулна» гэжэ хэлэбэ.

Ардаг сүлөөлэгшэ арминь сэлэгүүд ба командирнуудай үмэнэһөө главнокомандлагша Чжоу Дэ профсоюзна хүдэлмэришэн ударидагшадые амаршалаба.

СССР-эй түлөөлөгшэ Соловьев, Латинска Америкын түлөөлөгшэ Голедано ба бусад үгэ хэлэбэ. Чжоу Эн-лай ба айлшад Мао Цзе-дунгай ба Генералиссимус И. В. Сталинай хүндэлэлдэ тостуудые үргэбэ.

Урда Индээр циклон үнгэрбэ

ДЕЛИ. Урда Инди дээгүүр циклон үнгэржэ, удаан үргэлжэлхэн аадараар үдэшгэлдэ. 9 районудай хүдөө ажахыда ехэ хохилдо ушаруулагдаа.

Кришнагай райондо 3 мянган гэрнүүд хандаргагдана, 125 мянган акр тарила хосорһон, 650 хүн ба 15 мянган толгой мал үхэн байна.

Гунтур гэжэ райондо 6200 гарнүүд хандаргагдана, 2500 толгой мал үхэн байха юм.

Арба нэгтэй хүбүүе 46 жэл түрмэдэ хаахар сүлдлэбэ

ДЕЛИ. (ТАСС). «Бомбей Крокикс» газетын мэдээснэй ёһоор, Хайлбард княжествын сэргэй трибунал хадаа «мүнөө байгаа правительстве хүсөөр унагааха ханаатай байба» гэжэ гэмнэд, арбан нэгтэй Дин Лингайа гэгшые 46 жэл түрмэдэ хаахар сүлдлэбэ.

Американска сенаторнууд Индидэ эрээ

ДЕЛИ. Индийн экономическа, политическа ба сэргэй оршон байдалтай танилсахын тула американска 4 сенаторнууд, тэрэ тоодо Аллен Элендер Дели эрээ.

Делид эрхынгээ урда тэе сенаторнууд Пакистанай баруун-хотойн хилын провинцияра абаба.

Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын мэдээсэл

БЕРЛИН. (ТАСС). Германска демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй министрствын хэблэлэй таһаг мэдээсэл толилобо Тэргэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ:

Гадаадын хэрэгүүдэй министрствод, 1949 оной ноябрин 19-дэ, Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай ба Германска демократическа республикын правительствонуудай хоорондо бэшгүүдье андалдалга болобо. Энээнэй ашаар Советскэ Союз худалдаа наймаа эрхилэлдэ түлөөлхэ газарые Германска демократическа республикада, Берлиндэ байратай гаар байгуулаха гэгэн хэлсэн туйлагдана байгаа.

Германска демократическа республикын министрүүдэй совет хадаа Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай правительствын дэргэдэ байгаа Германска демократическа республикын дипломатическа миссидэхи худалдаа наймаанай атташеин тушаалда Густав Суботткые томилбо.

Германска демократическа республикада, Берлиндэ байратай гаар байгуулаха гэгэн хэлсэн туйлагдана байгаа.

Германска демократическа республикын министрүүдэй совет хадаа Советскэ Социалистическэ Республиканыудай Союзай правительствын дэргэдэ байгаа Германска демократическа республикын дипломатическа миссидэхи худалдаа наймаанай атташеин тушаалда Густав Суботткые томилбо.

Профсоюзудай Бүхэдэлхэй федерацийн коммюнике

ПАРИЖ. Профсоюзудай Бүхэдэлхэй федерация хадаа демократическа хүснүүд ба профсоюзна организацинуудта эсэргүүтээр Хайлбард княжествын правительствын ябуулжа байгаа репрессивнүүд тухай коммюнике хэблэлдэ толилохор дамжуулба.

Наяхан, хайлбардска правительство хадаа Индийн газар тариалангай организацинуудые толгойлон байһан 30 тариашадые саазалан алахаар сүлдлэбэ гэжэ коммюнике дотор хэлэгдэнэ. Тэрээнэй гадна, засагууд хадаа ажалшалье ба тэдэнэй профсоюзна хүтэлбэрилгэшадые хэлшэсгүү муухайгаар зобооно ба мүрдэнэ, ходоодо арег товална, тэдэнине олон жэлээр түрмэдэ хаахар сүлдлэбэ.

Профессор Блэкетт гэгшын хэлэнэн үгэ

ЛОНДОН. (ТАСС). Парламентын гэгшын профессор Блэкетт гэгшэ гадаадын журналистуудай клуб соо үгэ хэлэжэ зуураа, Советскэ Союз атомна зэбсэгтэй байна гэгэн мэдээнүүд баруун гүрнүүдэй сэргэй ба политическэ ударидагшадые ехээр сошордуулаа гэжэ зааба.

Сэргэй тушаалтадай ханал болодо тон ехэ хубилалтануудай бини болоһонинь али харагдана гэжэ Блэкетт хэлэбэ. 1945—1948 онуудайхида орходоо мүнөө бомбын хүсье нилээд зүбөөр сгнэдэг болоо, тэрэ сагта атомна бомбо хадаа дайнда илалта хангажа шалаха киматга ганса зэбсэг гэжэ тоологдоог байгаа. Американска улан-сэргэй хүтэлбэрилгэшэд мүнөө бомбые «юрэнхиде ашаг туһагүй» хэбэртэйгээр тоолоно.

Атомна бомбые хорихо ябадал хадаа эгзэн сэсэн шиндхэбэри мүн. Советскэ Союз дайн сэргые хүсөөгүй байһанинь эли гэжэ Блэкетт тэмдэглэбэ. Баруун тээ «гражданска оборонын хэмжээнүүд» яабашье бөдүүлэгдэхэ, юундэб гэхэдэ, тэдэнэр баруун оронуудай бүхы экономикые эблэн хүйдхэхэ байна гэжэ тэрэ зааба.

Америкачска солдатууд немецкэ шсферые алаба

БОНН. (ТАСС). Нюрнбергтэ АДН агентствын мэдээснэй ёһоор, ноябрин 17-ной һуни, Бамбергтэ, американска нуоса албан хадаа нюрнбергскэ таксин шсфер Ферле гэгшые алаһан атгээзүүдые арестовалба. Тэдэ алагшадын американска хоёр солдат байба.

Тэдэнэр энэ шсферые алаһана мэдэрхын хажуугаар, мүн дээрмэлгын зорилгоор зэбсэгтэ довтолго хэбан, Колбургда таксин тоноһон ба бусад олон хулгайнуудые хэжэ яһанан тухайгаа элшэлэбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

Нюрнберг городой 200 шсферүүд митинг амхидхэжэ, американска шсферые бандитизмдэ эсэргүү хэмжээнүүдые хэрбэ абхаггүй юм наһын, шсферүүд американска шсферые хангаһана арсаха гэжэ мэдүүлбэ.

ТРУМЭНТАЙ, АЧЕСОНТОЙ БА ШТАБУУДАЙ НАЧАЛЬНИГУУДАЙ ИРАНАЙ ШАХ ЗҮБЛӨӨ ХЭБЭ

ВАШИНГТОН. Ноябрьн 18-да, Иранай шах хадаа Трумэнтай ба Ачесонтой, тэрэнь һүүлээр штабуудай начальнигуудай нэгдэмэл группатай удаан саг соо хөөрэлдэбэ.

Трумэнтай ба Ачесонтой хөөрэлдэһэнэйгөө һүүлээр, шах хадаа хөөрөлдөөнэй үедэ юрэнхиде американо-иранска харилсаанууд ба Иранда американска «туһаламжа» үзүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэ гэжэ корреспондентүүдтэ мэдүүлбэ. Тэрээнэй нилээд һүүлээр, шах болбол Ачесонтой ба гүрэнэй департаментын бусад хүтэлбэрилгэшэдтэй дахин хөөрөлдөөд, удаан тавьн обороннын министрстводо ошожо, штабуудай начальнигуудай нэгдэмэл группатай зүблөө үнгэрэбэ. Шах хадаа тэрэшэлэн Оверсис Райтерс гэжэ журналистска организацида үгэ хэлэ, тинхэ зуураа, өөрынгөө бээ даанхай байдалые хамгаалхын тула Иранда сэргэй туһаламжа хэрэгтэй байна гэжэ мэдүүлбэ. Иран хадаа США-һээ экономическа ба техникска «туһаламжа» абахые өрмөлзөнэ гэжэ шах тэмдэглэбэ.

Удэшлэн Трумэн ба госпожа Трумэн хоёрто шах обед хэбэ.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

Доодо Саксонидэ (Баруун Германи) бээ хоролон алаха ябадал олошороо. Һүүлэй хахад жэл соо 731 хүн бээ хоролон алаһан байха юм.

Урда Кореянь хархис марие-точна засагаархид политическэ элдэб 133 партинуудай ба группануудай ажал-ябуулгые хоримжолбо.

Италийнска правительство поллицескэ казармануудые ярал-тайгаар бариха хэрэгтэ 1 миллиард лир номолхо тухай хуулин проект бэлэдхэбэ.

Индийн элитэ ажал-ябуулагша Ганди алаһан Одсе ба тэрээнэй хамта ябасанан Нарайян Аптай гэгшэд Амбалада (зүүн Пенджаб) түрмэ дотор үлгэдэн саазалагдла.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

Студентүүдэй уласхоорондын Союз түрещэ правительствода телеграмма эльгэбэ. Өөрынгөө прогрессивнэ худатай зохёлнуудтай түлөө 12 жэлдэ түрмэдэ хаагдажа сүлдлэгдэхэ түрещэ алдарт поэт — демократ Назым Хикмет гэгшые сүлөөлхэ эрилтэ хэһэн байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

США-гэй дотоодын хэрэгүүдэй министр Круг энэ оной декабрин 1-һээ тушаалһаа гараха тухай мэдүүлбэ. Газетэнүүдэй мэдээснэй ёһоор, Кругта Трумэн дурагүй байна.

ЭДИР ХОЕР
Зингийншье эдир, Зэрининшье эдир, Бухинду дошхон хүлэгдэн
Булгин гүйсээ зэбханай, Булуу шамбай хууһуун, Бухайһаан айхын тэмдэггүй, М. Миневэй фотогэрт.

Кварталайгаа түсэб-болзорһоонь урид

Баргажанай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ зааһа барилгын колхоз 45 удэр соо 3300 пүүд зааһа барижа, ноябрин 17-до 4-дхи кварталайгаа түсэб дүүрэбэ. Нүхэд Башаров, Пелюгин ба бусад бригаданууд хайнаар хүдэлмэришлөө. Тэдэнэр зааһа бариха зар

зэмсэгүүдэ шадамараар хэрэгтэ түсэбөө үлүүдэн дүүрэнэд. Жэлэйнгээ түсэбые гүйсэлдхэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозойн арадуудай агуухеэ вождин да наһа хүрэн ойн хүндэлэлдэ зориулжа, бүри дэшлүүлэгдэ уялануудые абаба. И. Артюш.

Зоотехнигүүдэй мэргэжэлые дээшлүүлхэ курса

Улан-Удын зооветинститудай дэргэдэ зоотехнигүүдэй мэргэжэлые дээшлүүлхэ областнууд хоорондын курса хүдэлмэрилжэ эхилэ. Приморско ба Хабаровска хизаарнуудһаа, Читын областһоо,

Якутска АССР-һээ хэдэн зоотехнигүүд энэ курсдаа хуралсаһан эрээбэ. Мүн энэ курсда манай республикын хүдөө ажахын мэргэжэлтэд хуралсажа байна.

ТОБШО БИНИНУУД

Радиотой болохонь. Зэдын аймагай «Галын Очн» колхоз радиотой болохын тула радио-хэрэгсэлнуудые абаба.

таблан гагнаха станок тодхой Энэгээрэ үйлдэбарин бүтээхэ халы дахин дэшлүүлэ.

Таблан гагналын станок. Промкооперацинуудай Управленин Кировэй нэрэмжэтэ олобо-рилгын артель тоого, таз болон бусад амхартануудай хэмжээнүүдые

Жэлэйнгээ түсэб дүүрэгтэ Союзсельстрой Бурят-Монгол республиканы барилгын монгол конторо жэлэйнгээ түсэбтэ 121,6 процент дүүрэгэ.

Арадай демократин оронуудта

Болгарска шэнэ деревни

П. РОЖДЕСТВЕНСКИЙ.

Болгариян хүн зоной дүрбэнэй гурбан хубинь хүдөө ажахые эрхилэнэ. Хүдөө ажахы хадаа бүхы национальна ашаг олзын 50 проценттэ дээшлэһэн үгдэг юм. Тинимэзэ хүдөө ажахые нэргээн бодхоохо ба саашадан хүгжөөж хэрэгтэ Эсэгэ ороной фронтын правительствын тусгаар анхараала табидагынь хүсэд ойлохотой.

1944 оной сентябрь хүрэтэр Болгарине эхилжэ байһан хаанууд ба фашистска правительствонууд деревни хайра гэмгүй мүйжэн дарладаг һэн. Тинимэзэнь Болгарин хүдөө ажахы уруугаа орожо, доторой хэрэгсэлые, хангахын тулада орон дотор эдэ хоолын хүрэдэггүй һэн. Ононой ажалша тариашад үлам бүри үгдэжэ ба хооноржо байдаг бэлэй.

Дэлхэйн хоёрдохи дайны үедэ, Болгарид немец фашистнуудай эзэрхэжэ байхада, болгарска деревни илангаа эхээр гэмтэнэн юм. 1940 — 44 онуудай турша соо адуу малайн тоо толгой тон эхээр үсөөрһэн, тарилгын талмай II процентээр хорогдоһон байгаа. Орооно таряа үйлдэрилгэ 40,6 процентээр доошолоо.

1946 оной бүридхэлэй мэдээнүүдэй ёһоор, нэгэ миллион зуу мянган тариашанай ажахынуудһаа ороодоо наян табан мянгаһын хото бүрин 10 гектарһаа дээш газартай байба. Бүхы тариашанай гурбанай хоёр хубинь хото бүрин табан гектарһаа доош газартай байгаа. Элдэглэжэ байһан 4.368 мянган гектар газар

12 миллион шахуу хчэг газар болгогдон хэршэгдэнхэй байгаа.

Гэхэ зуура, болгарска деревнида нударган баяшуул хүдөө ажахыһаа ородог бүхы ашаг олзын 22 процентын абажа байба.

1946 ондо Болгарид аграрна реформа хэгдэжэ, урдань томо томо нударган баяшуудай—арадай демократическа байгуулалтын элитэ дайсадай гарта байһан 150 мянган гектар газар 128.825 тариашадтай дунда хубаагдана байна. Мүн 3 мянга шахуу батрагууд газарнуудые хото барилгануудтайн абаһан байха юм.

Гэгшые, гансахан энэгээр зогсожо болохогүй байгаа. Юундэб гэхэдэ, аграрна реформа болбол болгарска хүдөө ажахын бүтэхэй жэжэ ба гэгдэнги техниксэтай байхадан, үндэр ургаса ба ажалша тариашанай болон бүхы арадай тэнюун жаргалта байдалтай дэбжэлтэ хангаха тинхэ һайн арга боложо шадахагүй байһанинь элитэ.

Советскэ Союз доторхи колхозно байгуулалтын түүхэтэ дүрбэлые хараадаа абажа, болгарска коммунистическэ парти болбол Болгарин газартариалангай гэгдэлые усдахха эгээл зүб гэжэ — коллективнэ ажахын зарчмые шэлэжэ абаба. Кооперативна ажалтай газартариалангай ажахынүүд (ТКЗХ) байгуулгата эхилэ һэн. Партинын полити-

кые ажалша тариашадтай халуунаар дэмжэнэй ашаар, 1946 оной эсэс болотор 40 мянгаһаа дээш тариашадые хамтадаһан 180 ТКЗХ байгуулагдла.

Коллективнэ ажалтай хураггүй лүү һайн байһанине туруушын ТКЗХ-гэй дүршл дээрэнэ мэдэхэ абаад, тариашад 1918 силд «амтарха гэгшэ» эмэлзэлгээ илангаа ехээр харуулаа. Тариашанай хамтадаһан ажахынууд орон дотор мүнөө жэтэй октябрыда 1.600 болоһон. Тэдэ ажахынууд 547 мянган гектар эдлүүрин газартай. Тариашад ажахынуудта үйлдэбарин туһаламжа үзүүлхын тулада правительство болбол 86 машин-тракторна станцинуудые байгуулан байна.

Болгарска кооперативна ажалтай газартариалангай ажахынуудын үндэһэн дээрэ байгуулагдана. ТКЗХ-д ороходоо, тариашануу өөрынгөө газарай эзэн байһаараа үлэбэшы, тэрээнэ нитын ашаглалда үгдэг юм. Хамтын ажахы дотор хүдэлмэрилжэ зуураа, тэрэ болбол ажал хэһэнэйгээ түлөө олһон ажалта үдэрһөө гадна, мүн ТКЗХ-д үгэһэн газартайгаа түлөө нитын ашаг олохоо хубинь абадаг байба. Тинхэлээрэ, эдэ ажахынууд дотор үшөө аренд түлбэри мэтэ тариашанай абадаг ажалта бэһнэ ашаг олоо байдаг байна.

Ороной хүдөө ажахын жүгжэлтын саашанги перспективнүүдые үрраглан харчуула зуураа, нүхэр М. Димитров ингэжэ заалан байгаа: «...Үгэтэй ба дунда тариашадые кооперативна ажалтай

газартариалангай ажахынуудта аажмаар хабаадуулан абажа, МТС-үүдэй тоо олошоруулжа, газарые арендэ үгэхэ ябадалые хорихо, газарые мүн худалдажа абаха болон худалдаха ябадалые хизаарлажа ба болуулжа, энэгээрэ биднэр газарые национализация тухай асуудалые болотор дээрнэ шиндхэхэ тинхэ уловоһинуудые байгуулаха бай